

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Gemeente Arnhem

In samenwerking opgesteld met De Connectie en de gemeenten Renkum en Rheden

Gemeente Renkum

gemeente Rheden

Voorwoord

Op een goede wijze inkopen en aanbesteden is van groot belang voor de gemeente Arnhem.

Het is belangrijk om aandacht te besteden aan de (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van de doelmatigheid, rechtmatigheid en integriteit.

Een professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid helpt de gemeente om een doelmatig inkoper te zijn. Inkoop draagt niet alleen bij aan mogelijke besparingen, maar geeft tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten.

De recente coronacrisis heeft geleid tot nieuwe inzichten op het gebied van dienstverleners en ondernemen. Deze constatering maakt dat er nog meer focus komt te liggen op efficiënte, innovatieve en duurzame oplossingen, waarbij tijdige afstemming aan de voorkant van inkoop- en aanbestedingstrajecten tussen bedrijfsleven en gemeente gewenst is.

Professionalisering van de aanbestedingspraktijk is niet alleen een kwestie van (Europese) wetten en regels, maar ook van aanvullend beleid.

De Gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerking binnen de eigen organisatie als voor samenwerking met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop Samenwerking, milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen en sociale regelgeving.

De gemeente Arnhem participeert in regionaal verband in de Connectie voor inkoop en aanbesteden met de gemeenten Rheden en Renkum. In het kader hiervan is dit beleid met deze gemeenten en de Connectie onderling afgestemd.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1 Definities	5
2 Gemeentelijke doelstellingen	6
3 Juridische uitgangspunten	7
3.1 Algemeen juridisch kader	7
3.2 Uniforme documenten	7
3.3 Algemene beginselen bij Inkopen	8
3.4 Grensoverschrijdend belang	8
3.5 Mandaat en volmacht	9
3.6 Afwijkingsbevoegdheid	9
3.7 Klachtenregeling	9
4 Ethische en ideële uitgangspunten	10
4.1 Integriteit	10
4.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen	10
5 Economische uitgangspunten	14
5.1 Product- en marktanalyse	14
5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie	14
5.3 Lokale economie, MKB en sociale ondernemingen	14
5.4 Innovatie	15
5.5 Samenwerkingsverbanden	15
5.6 Bepalen van de inkoopprocedure	15
5.7 Raming en financiële budget	16
5.8 Eerlijke mededinging en commerciële belangen	16
6 Organisatorische uitgangspunten	17
6.1 Inkoopproces	17
6.2 Verantwoordelijken	18
6.3 Inhuur	18
6.4 Werkwijze	18
6.5 Verantwoordelijken	18

Inleiding

De Gemeente spant zich continu in voor een (verdere) professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk.

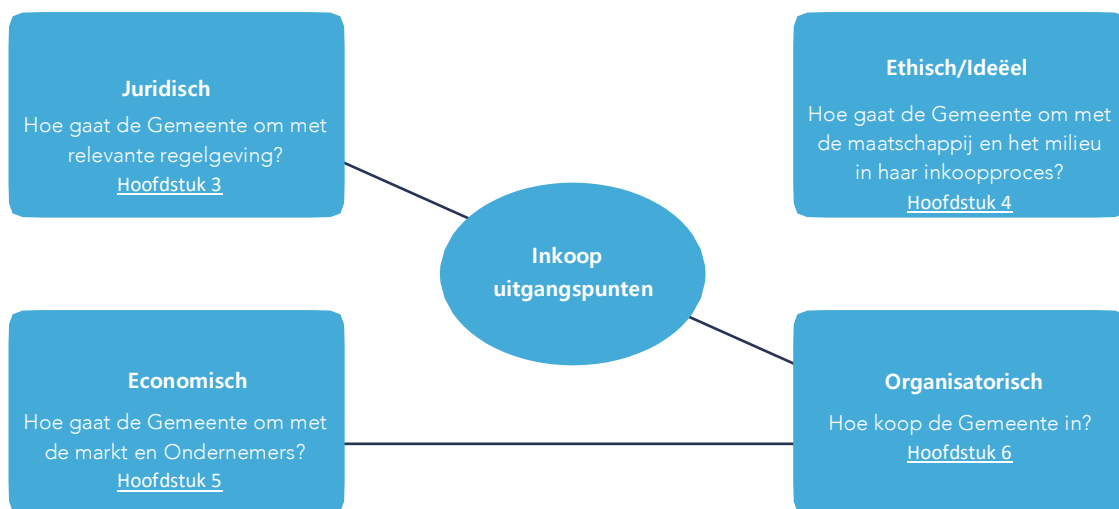
Daartoe stuurt de gemeente op het doelmatig en rechtmatig besteden van gemeenschapsgeld.

De gemeente betreft bij de inkoop en aanbesteding van Werken, Leveringen en Diensten verschillende gemeentelijke speerpunten op het gebied van Economische ontwikkeling, Integriteit en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen o.a. Social Return, duurzaamheid, circulariteit en Fair Trade.

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkopen in de Gemeente plaatsvindt. De Gemeente streeft daarbij een aantal centrale doelstellingen na (zie verder hoofdstuk 2).

Aangezien Inkopen plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient de Gemeente continu bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de inkoopprocessen. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend.

Daarnaast gaat de Gemeente bij het Inkopen van Werken, Leveringen of Diensten uit van de volgende inkoopuitgangspunten:

1 Definities

In dit Model Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

- Contractant** De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de Gemeente.
- Diensten** Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
- Gemeente** De Gemeente Arnhem
- Inkopen** (Rechts)handelingen van de Gemeente gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
- Leveringen** Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
- Offerte** Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
- Offerte-aanvraag** Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aan- bestedingsrichtlijnen.
- Ondernemer** Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.
- Werken** Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.

2 Gemeentelijke doelstellingen

De Gemeente wil met dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid de lokale ambities uit het concretiseren en de volgende doelstellingen realiseren:

a Rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.	De Gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van haar Inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de Gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. De Gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor Ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.
b Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.	Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkopen. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de Contractant en in wederzijds respect tussen de Gemeente en de Contractant. De Gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.
c Het creëren van de meest maatschappelijke waarde voor de publieke middelen.	Bij Inkopen kan de Gemeente ook interne en andere gemeentelijke en maatschappelijke kosten betrekken in haar afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol.
d Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en daarmee bijdragen aan de realisatie van de maatschappelijke doelstellingen van de Gemeente.	De Gemeente heeft een grote rol bij de aanpak van belangrijke maatschappelijke en sociale vraagstukken, zoals versterken van de lokale economie, het vergroten van kansen voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en het stimuleren van duurzaamheid en circulariteit. De Gemeente wil bij de Inkopen waar mogelijk een bijdrage leveren aan het oplossen daarvan.
e Een continue positieve bijdrage leveren aan het goed presteren van de Gemeente.	Inkopen heeft een belangrijke invloed op het gehele prestatieniveau van de Gemeente en draagt daar direct en voortdurend aan bij. De concrete doelstellingen van Inkopen zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.
f Administratieve lastenverlichting voor zowel de Gemeente als voor Ondernemers.	Zowel de Gemeente als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De Gemeente verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de Gemeente hiertoe digitaal Inkopen (en aanbesteden). De Gemeente maakt, waar mogelijk, gebruik van de Uniform Europees Aanbestedingsdocument.
g Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de Gemeente.	Inkoop moet tenslotte ondersteunend zijn aan het gehele prestatieniveau van de Gemeente en daar direct en voortdurend aan bijdragen. De concrete doelstellingen van Inkoop zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.
h Dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het beleid van de Gemeente.	Het beleid is te vinden op de website van de gemeente.

3 Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

a De Gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na.

Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de Gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het Inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

Aanbestedingswet	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 implementeert sinds 1 juli 2016 de Europese Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU ('Aanbestedingsrichtlijnen'), Concessierichtlijnen 2014/23/EU en Richtlijn 2007/66/EU ('Rechtsbeschermingsrichtlijn'). Deze wet biedt één kader voor overheids- en concessieopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
Europese wet- en regelgeving	Wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' en 'Concessierichtlijn' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen en 'Concessie richtlijn' kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
Burgerlijk Wetboek	Het wettelijke kader voor overeenkomsten.
Gemeentewet	Het wettelijke kader voor gemeenten.
Gids Proportionaliteit	De (herziene) Gids Proportionaliteit 2016 is in zijn geheel het richtsnoer dat is aangewezen in het Aanbestedingsbesluit en geeft handvatten voor redelijke toepassing van het proportionaliteitsbeginsel.
Aanbestedingsreglement Werken	In het ARW 2016 zijn procedurevoorschriften opgenomen met betrekking tot de wijze waarop aanbestedingen voor Werken moeten verlopen.

3.2 Uniforme documenten

De Gemeente streeft er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. Uniformiteit bevordert ook de onderlinge samenwerking tussen gemeenten bij gezamenlijke inkoop en aanbestedingen.

De Gemeente past bij iedere inkoop indien van toepassing in ieder geval toe:

- Vigerend Aanbestedingsreglement werken (ARW);
- Uniforme klachtenregeling van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- Algemene Inkoopvoorwaarden voor Leveringen en Diensten of Gemeente inkoopvoorwaarden ICT (GIBIT);
- Gids Proportionaliteit.

Bij de inkoop/aanbesteding van Leveringen en Diensten worden de Algemene Inkoopvoorwaarden van toepassing verklaard. Per inkoop-/aangebestedingsproject kunnen aanvullende voorwaarden van toepassing worden verklaard.

3.3 Algemene beginselen bij Inkopen

a Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Gemeente neemt bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten boven de (Europese) drempelwaarden en bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

Gelijke behandeling	Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.
Non-discriminatie	Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
Transparantie	De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
Proportionaliteit (evenredigheid)	De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De Gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.
Wederzijdse erkenning	Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die Diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de Gemeente.

b Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De Gemeente neemt bij haar Inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

3.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan Inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang past de Gemeente de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe. Overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten waarbij buiten Nederland gevestigde Ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

Of een overheidsopdracht of een concessieovereenkomst een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd.

Voor overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, zal de Gemeente een passende mate van openbaarheid in acht nemen. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal de Gemeente op haar website plaatsen en/of op TenderNed.

3.5 Mandaat en volmacht

Inkopen vindt plaats met inachtneming van de vigerende mandaat- en volmacht regeling van de Gemeente. De Gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

3.6 Afwijkingsbevoegdheid

Uitgangspunt bij de inkoop en aanbesteding van Werken, Leveringen en Diensten zijn de voorschriften van de Gids Proportionaliteit en de Beleidsnota Inkoop en aanbesteden.

Afwijkingen van de voorschriften van de Gids Proportionaliteit en Beleidsnota Inkoop en Aanbesteden zijn slechts mogelijk en toegestaan met instemming van de directie en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

Waar het gaat om de keuze voor de te volgen inkoopprocedure geldt in aansluiting daarop het volgende:

De gekozen inkoopprocedure dient proportioneel te zijn in de zin van de voorschriften van de Gids Proportionaliteit. Daarbij is de in deze gids in hoofdstuk 3.4 opgenomen voorschrift 3.4.a leidend.

3.7 Klachtenregeling

Gestimuleerd wordt dat de Gemeente en Ondernemers geschillen in onderling overleg oplossen en niet onnodig aan de rechter voorleggen. In de Offerteaanvraag kan de Gemeente opnemen hoe een klacht wordt ingediend en op welke wijze de Gemeente de klacht vervolgens zal behandelen.

4 Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

a De Gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De Gemeente heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waar- door bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

b De Gemeente contracteert enkel met integere Ondernemers.

De Gemeente wil enkel zakendoen met integere Ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van Ondernemers is bij Inkopen (en aanbestedingen) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'. De Gemeente kan bij twijfel over de integriteit ook het Bureau Bibob om advies vragen.

4.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Bij Inkopen neemt de Gemeente sociale, ecologische en economische aspecten in acht.

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ('MVI') betekent dat de Gemeente de effecten op people, planet en profit meeneemt bij Inkopen. Met een goed Inkoop- en aanbestedingsbeleid kunnen maatschappelijke doelen worden gerealiseerd (Inkopen met impact). De Gemeente stimuleert daarom sociale, ecologische en economische aspecten te integreren bij Inkopen en aanbestedingen van Werken, Diensten en Leveringen.

De Gemeente heeft ook als opdrachtgever en inkoper een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Daarnaast heeft de Gemeente als opdrachtgever en inkoper invloed op Ondernemers om wenselijke maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen. Door vooruitstrevende eisen te stellen wil zij een duurzaam beleid door Ondernemers stimuleren. De Gemeente vergroot de impact van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen door haar opdrachtgeverschap en de inkooporganisatie intern goed op elkaar af te stemmen.

In specifieke gevallen zal de gemeente, indien de situatie hierom vraagt en er in desbetreffende cao's regelingen ontbreken, zich inspannen om bij verandering van opdrachtnemer overname van personeel te stimuleren om daarmee onnodig verlies van banen bij verandering van opdrachtnemer te voorkomen.

4.2.1 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen

Als basis voor het Maatschappelijk Verantwoord Inkopen worden de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals SDG's) van de VN genomen.

Deze doelstellingen zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030 en zijn bepaald door de Verenigde Naties (VN), maar kwamen er voor en door iedereen.

De Duurzame Ontwikkelingsdoelen startten in 2016 en lopen nog tot 2030. Ze zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. Het zijn de opvolgers van de Millenniumdoelen, die liepen van 2000 tot 2015. In Nederland zitten achter de zeventien doelen 169 targets.

De gemeente streeft met haar inkoopbeleid naar een klimaatneutrale, energieneutrale, circulaire en inclusieve bedrijfsvoering, waarbij oog is voor verantwoorde consumptie en productie. Dat betekent concreet dat de gemeente zich op dit moment focust op de volgende doelstellingen:

4.2.2 Klimaat- en energieneutraal

Als basis voor het Maatschappelijk Verantwoord Inkopen worden de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals SDG's) van de VN genomen.

De lange termijn ambitie van de organisaties is een klimaat neutrale en energie neutrale organisatie. Hierbij worden de volgende definities gehanteerd:

Klimaatneutraal:

- Voor eigen organisatie: 0 CO₂-uitstoot door enkel gebruik van duurzame energie (ingekocht of zelf opgewekt)
- Voor de keten: 0 CO₂-uitstoot in de gehele levenscyclus (van winning tot einde levensduur) (Compensatie van CO₂ telt niet mee in de doelstelling klimaatneutraal)

Energieneutraal:

- Volledig voorzien in eigen energiebehoefte door eigen opwek van duurzame energie

Om deze lange termijn ambitie te behalen zijn er tussendoelstellingen geformuleerd. Bij het bereiken deze doelstelling worden er zowel eisen gesteld aan de eigen bedrijfsvoering maar zal in steeds grotere mate ook een de keten een bijdrage gevraagd worden.

De uitgewerkte doelstellingen per organisatie zijn in te zien via:

[Klimaatplan gemeente - Gemeente Arnhem](#)

4.2.3 Circulair

De gemeenten zullen circulariteit een onderdeel laten uitmaken van hun inkoop en aanbestedingen, tenzij dit aantoonbaar niet mogelijk is. De definitie die hierbij gehanteerd wordt is de volgende:

Circulair:

- Circulaire economie is het verbinden van economische, sociale en ecologische waarden". Het gaat daarbij om slim ontwerp, bewust gebruik en meer en beter hergebruik.

Speerpunten die reeds benoemd zijn:

- o Eigen inkoop en aanbesteding circulair insteken
- o Het reduceren van gebruik van nieuwe grondstoffen (verlengen van de levensduur, efficiënt en duurzaam grondstoffenverbruik, grondstoffen opnieuw te gebruiken en grondstoffen te recycleren);
- o Bedrijven stimuleren én faciliteren de overstap naar circulariteit te zetten
- o Het creëren van extra werkgelegenheid

Mogelijke maatregelen:

- De gemeente stimuleert het kijken naar de levensduurkosten in plaats van enkel de aanschafprijs
- Van aanbieders kan gevraagd worden om van een product de keten in kaart te hebben en bijvoorbeeld een materialenpaspoort aan te leveren.
- Om de circulariteit te bevorderen zal het toepassen van innovatieve aanbestedingsmethodieken, die ruimte laten voor optimale circulaire oplossingen, worden gestimuleerd.
- De gemeente stimuleert de circulaire doorontwikkeling gedurende de contractperiode.

Dit inkoopbeleid is een belangrijke leidraad voor Plan van Aanpak Circulariteit 2020 e.v.

4.2.4 Social Return

Iedereen doet naar vermogen mee. De organisaties willen meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk krijgen en aan het werk houden. Contractpartners van de organisaties zal gevraagd een bijdrage te leveren aan deze doelstelling in de vorm van Social Return of Investment.

Social Return of SROI (Social Return On Investment) bij overheidsopdrachten is primair bedoeld om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen te geven op werk of ontwikkelingsmogelijkheden.

De doelstellingen van Social Return zijn:

- Het creëren van ontwikkelkansen en werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat ook zij kunnen participeren en uitkeringslasten worden verminderd.
- Het bevorderen en stimuleren van inclusief ondernemerschap, waarin medewerkers met verschillende achtergronden, beperkingen en kwaliteiten, werken.
- Het bevorderen van en invulling geven aan een duurzame win-win samenwerking tussen overheden en werkgevers op gebied van arbeids-, maatschappelijke en scholingsvraagstukken.

Social Return zal middels het bouwblokkenmodel toegepast worden bij inkoop- en aanbestedingstrajecten. Dit model is een keuzemenu dat opdrachtnemers kunnen hanteren voor de invulling van SROI en geeft, om aan de verantwoordingsverplichting te voldoen, minder administratieve lasten. Het bouwblokkenmodel biedt daarnaast de mogelijkheid voor publieke overheden om de Social Return inzet gedifferentieerd naar doelgroepen en mate van afstand tot de arbeidsmarkt en mate van besparing op uitkeringslasten verschillend te waarderen.

Meer informatie over SROI en het bouwblokkenmodel:

Gemeente Arnhem: [link SROI-beleid](#)

5 Economische uitgangspunten

5.1 Product- en marktanalyse

- a Inkopen vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

De Gemeente acht het van belang om de markt te kennen door – indien mogelijk – een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het ‘product’ en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Door een product- en/of marktanalyse kan daarnaast worden geïnventariseerd welke duurzame en innovatieve oplossingen door de markt kunnen worden geboden. Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse. De Gemeente kan contact opnemen met MVO Nederland voor ondersteuning bij het zoeken naar duurzame oplossingen.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

- a De Gemeente acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.

De Gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De Gemeente moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkopen (waar- onder de keuze van Ondernemer(s) en Contractant(en)), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving.

- b De Gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van de Gemeente door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De Gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers.

5.3 Lokale economie, MKB en sociale ondernemingen

- a De Gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, zal rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale Ondernemers. De Gemeente spant zich actief in om, zoveel als mogelijk, lokale Ondernemers te betrekken. Daarnaast zal de gemeente zich actief inspannen om de bekendheid van lokale Ondernemers binnen haar eigen organisatie te vergroten. Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en de Gemeente moet niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen. Bij meervoudig onderhandse offerteaanvragen zal, indien mogelijk, minimaal één derde van de uit te nodigen partijen lokaal zijn. Voor enkelvoudig onderhandse trajecten geldt dat de afweging gemaakt moet worden of een lokale ondernemer kan voorzien in de behoefte.

b De Gemeente heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) en zelfstandigen (ZZP). Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Gemeente houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kan de Gemeente doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.4 Innovatie

De Gemeente kan haar Inkoop- en aanbestedingsbeleid aanwenden om innovatieve oplossingen te stimuleren voor maat- schappelijke opgaven. De Gemeente zal waar mogelijk ruimte laten om innovatieve oplossingen aan te bieden, bijvoorbeeld door een opdracht functioneel te beschrijven. Ook worden ondernemers opgeroepen hun creativiteit en innovatie aan te wenden voor deze uitdagingen.

5.5 Samenwerkingsverbanden

De Gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkopen. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop samenwerking, milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen en sociale regelgeving.

5.6 Bepalen van de inkoopprocedure

De Gemeente zal -met inachtneming van onderstaand schema de inkoopprocedure bepalen, tenzij blijkt dat deze niet aansluit bij het type Inkoop en het karakter van de markt waarin de Ondernemers opereren. In dat laatste geval kan de Gemeente ook kiezen voor een andere procedure, aangezien het voor bepaalde Inkopen niet te kwantificeren is in een vast bedrag.

Drempelbedragen		
	Werken	Leveringen en Diensten
Enkelvoudig	van € 0 tot € 150.000	van € 0 tot € 50.000
Meervoudig	van € 150.000 tot € 1.500.000	van € 50.000 tot <i>Europese drempel</i>
Nationaal	van € 1.500.000 <i>tot Europese drempel</i>	
Europees	<i>v.a. Europese drempel</i>	<i>v.a. Europese drempel</i>

Enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag

De Gemeente vraagt minimaal aan één Ondernemer een Offerte.

Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag

De Gemeente vraagt ten minste aan drie Ondernemers en ten hoogste aan vijf Ondernemers een Offerte.

Nationaal aanbesteden

Onder de (Europese) drempelbedragen zal de Gemeente werken nationaal aanbesteden. De Gemeente zal voorafgaand aan de opdrachtverlening een aankondiging plaatsen.

Europees aanbesteden

Boven de (Europese) drempelbedragen zal de Gemeente in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving.

5.7 Raming en financiële budget

Inkopen vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen.

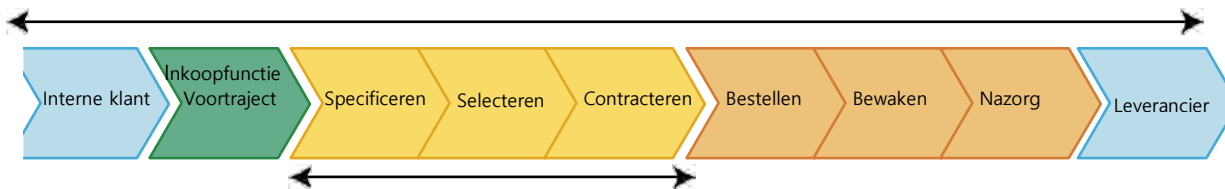
5.8 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

De Gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door in principe objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de Gemeente een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in standhouden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Gemeente wenst geen Ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

6 Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoopproces

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject. Het onderstaande plaatje geeft het cyclische inkoopproces weer.

Stap	Fase inkoopproces	Toelichting
1	Voortraject	<ul style="list-style-type: none"> • Bepalen van inkoopbehoefte • Bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse) • Raming en bepalen van het financiële budget • Keuze Offerteaanvraag
2	Specificeren	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van eisen en wensen • Omschrijven van de opdracht • Opstellen Offerteaanvraag
3	Selecteren	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuele voorselectie geïnteresseerde Ondernemers • Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag, de website of TenderNed • Offertes evalueren • Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving) • Gunning aan winnende Ondernemer
4	Contracteren	<ul style="list-style-type: none"> • Teken en (raam) overeenkomst met (winnende) Contractant • Registreren getekende overeenkomst • Informeren afgewezen Ondernemers
5	Bestellen	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de opdracht • Eventueel met het doen van bestellingen
6	Bewaken	<ul style="list-style-type: none"> • Bewaken termijnen • Controleren nakoming afgesproken prestaties, waaronder de MVI-afspraken. • Tijdige betaling facturen
7	Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> • Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen of looptijd • Evalueren overeenkomst met Contractant

6.2 Interne inkoop en aanbesteding regels

In het "voortraject" worden alle inkoopbehoeften > € 10.000,- excl. BTW verplicht gemeld bij Team Inkoop en Aanbesteden (I&A) van De Connectie, via het daarvoor beschikbaar gestelde digitale systeem. Naar aanleiding van een inkoopmelding, neemt I&A contact op met de betreffende budgethouder/opdrachtgever. De budgethouder maakt i.s.m. I&A een Plan van Aanpak waarin inkoopstrategie, het te volgen aanbestedingsproces, conform het Inkoopbeleid van de gemeente waar de inkoop voor wordt uitgevoerd en alle andere noodzakelijke afspraken, waaronder de planning, de projectgroep, etc. worden vastgelegd, als zijnde de interne opdrachtverstrekking aan I&A. Na de interne opdrachtverstrekking wordt het aanbestedingsproject gestart en uitgevoerd conform de afspraken gemaakt in het Plan van Aanpak.

6.3 Inhuur

Inhuur van extern personeel vindt plaats doormiddel van de inhuurbalie. De inhuurbalie draagt bij aan de rechtmatigheid van inhuur, de grip op de kosten, het voldoen aan wet-en regelgeving en vereenvoudiging van het inhuurproces. Alle extreme inhuur verloopt in principe via de inhuurbalie waarbij in de uitvragen oog is voor kwaliteit en ervaring van voorgestelde inhuurkrachten en eveneens gestuurd wordt op concurrerende tarieven.

6.4 Werkwijze

De basis voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen wordt gelegd in de voorbereiding, door vroegtijdig in de besluitvorming duurzame en sociale aspecten te betrekken en door middel van een marktanalyse de uitvoerbaarheid te toetsen. In alle stappen van het inkoopproces worden weloverwogen keuzes gemaakt ten aanzien van de balans tussen de sociale, ecologische en economische aspecten. Dit kan tot uitdrukking worden gebracht door het volgende:

- De Gemeente analyseert in welke productgroepen, welke maatschappelijke winst te behalen valt.
- Bij de product- en marktanalyse kan de Gemeente inventariseren welke Werken, Leveringen of Diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden.
- De Gemeente promoot het in dialoog met de markt vóór (marktconsultatie) of tijdens de aanbestedingsprocedure (bijv. concurrentiegerichte dialoog) zoeken naar bestaande of nieuwe MVI-oplossingen.
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de minimumeisen of de selectie- en gunningscriteria) en in de te sluiten overeenkomst kunnen duurzaamheidscriteria worden opgenomen.
- De Gemeente stimuleert het kijken naar de levensduurkosten en niet enkel de aanschafprijs.
- De Gemeente kan digitaal Inkopen (E-procurement, E-factoreren etc.).
- De Gemeente monitort de aangeboden MVI-oplossingen en controleert of MVI-afspraken worden nagekomen.
- De Gemeente deelt goede MVI-voorbeelden met andere overheden via pianoo.nl en via de MVI- Zelfevaluatietool.

6.5 Verantwoordelijken

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijke apparaat. De portefeuillehouder Inkoop is verantwoordelijk voor Inkoop. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid.